

řit na jeho potřeby, v tomto duchu některé pasáže rozšířit nebo vypustit a především posílit pasáže věnované psaní odborného textu v angličtině, nebo alespoň zpřesnit úvodní informaci o tom, komu a čím může být publikace užitečná. Potom by také stálo za to svěžit grafické řešení publikace odborníky a opatřit ji pevnější vazbou (můj výtisk se po prvním přečtení začal rozpadat).

RUPPEL, Carol L.; VESELÁ, Katerina.

ACADEMIC WRITING. WRITING RESEARCH PAPERS IN ENGLISH FOR SLOVAK AND CZECH STUDENTS.

Nitra: SPU, 2010. 171 s.

Publikace *Academic Writing* s podtitulem *Writing Research Papers in English for Slovak and Czech Students* se zabývá tématem, které se dotýká každého studenta vysoké školy, a tím je psaní odborných textů. Tuto dovednost by měl každý student ovládnout na co nejvyšší úrovni. Autorky publikace jsou si vědomy, že toto široké téma nelze plně vyčerpat, ani se zabývat všemi aspekty této problematiky. Jak samy uvádějí, cílem publikace není sumarizovat širokou nabídku informací dostupných v tištěné podobě i na Internetu, ale podat cílené informace těm, kteří přestože nejsou ve studiu angličtiny začátečníky, neměli dosud dostatek příležitostí se s touto činností setkat nebo se v ní zdokonalovat, ale dovednost vyjadřovat se v odborném cizím jazyce je pro ně nezbytná. Prvním krokem k cíli je to, že kniha je napsaná v angličtině. Tím seznamuje čtenáře se základní odbornou terminologií z oblasti psaní odborných textů, což umožňuje následnou snazší orientaci v anglicky psaných zdrojích. V konkrétním obsahu se autorky krok za krokem věnují těm formám písemného projevu, které jsou nejčastěji používány, a proto je jejich ovládnutí i nejžádanější. Cílem v obecné rovině je ukázat, že psaní odborných textů nemusí být jen frustrující činnost, ale může přinášet i uspokojení po jejím zvládnutí.

Co je vlastně zahrnuto pod pojmem „academic writing“? V pojetí autorek publikace je to psaní odborných textů – esejů (essays), nikoliv esejí, za které bývá v českém i slovenském prostředí tato forma často mylně zaměňována, dále odborných článků, popisů výzkumů, bakalářských, diplomových a disertačních prací aj. V samostatných kapitolách jsou analyzovány postupné kroky, je věnována pozornost dílčím odborným činnostem, které ve výsledku vyústí v písemný dokument. Přestože se jednotlivé písemné útvary liší svým rozsahem i formou, mají několik společných charakteristik. A právě jejich naplnění je obsahem této pub-

I v dané podobě však lze celkově knihu hodnotit jako užitečnou pomůcku zejména pro pedagogy zasvěcující své studenty do psaní odborných textů, jimž může být dobrým vodítkem pro koncipování kurzu psaní bakalářských a magisterských prací v konkrétním oboru.

Jadwiga Šanderová

likace. Anglosaský model má silný vliv na způsob psaní odborných textů v jiných jazycích, včetně slovenštiny a češtiny. Unikem této publikace spočívá v tom, že se věnuje nejen procvičování gramatických struktur používaných v odborném písemném projevu (takových knih je na trhu dostatek), ale zaměřuje se na aplikaci „anglosaského“ modelu v kontextu slovenštiny a češtiny, tj. zejména na kulturních odlišnostech, způsobu myšlení a z toho vyplývající výstavby textu. Z pohledu základních informací o psaní odborných textů je tato publikace pojata všeobecně a určena studentům všech oborů. Příklady k procvičování jednotlivých aktivit jsou ale zaměřeny do oblasti humanitních a ekonomických oborů.

Cílovou skupinou čtenářů jsou studenti vysokých škol bakalářských, magisterských i doktorských studijních programů, učitelé, začínající vědeckí pracovníci. Cílem publikace je naučit se realizovat výzkumnou aktivitu z pohledu písemného dokumentu, tj. popsat její průběh a výsledky. Tento proces má svá pravidla, ke kterým ale nepatří kreativní psaní, osobní styl, zábava ani překvapení na závěr.

Publikace je strukturována do čtyř hlavních kapitol:

- Výběr tématu
- Výzkum – získávání informací
- Vlastní psaní práce
- Nejčastější chyby

První kapitola popisuje úvodní kroky při výběru tématu, kterému se autor chce věnovat. Autorky tento proces strukturují do několika fází. Začíná brainstormingem, jehož výsledkem je nejen definování problému a přehled několika možných přístupů k jeho zkoumání, ale postupné stanovení finálního tématu a definování způsobů dokumentování jeho výsledku.

Druhá kapitola je věnována práci s informacemi. Popisuje postupy sbírání, zaznamenávání, vyhodnocování a zpracování informací, a to z tištěných i elektronických dokumentů, poskytuje rady pro práci s databázemi, klíčovými slovy, upozorňuje na možná úskalí tohoto procesu, zabývá se tradičními i méně obvyklými způsoby získávání informací, prací s různými zdroji, odlišnými způsoby jejich citování, ale i různými výjimkami a odchylkami od běžně používaných postupů, se kterými se studenti mohou v praxi setkat. Výsledkem těchto aktivit je osnova budoucí práce.

Třetí kapitola je pro celý proces zásadní, a proto nejrozsáhlejší. Obsahuje rady a doporučení týkající se stylistiky, strukturování práce do jednotlivých částí, logického propojení jejich obsahu, zdůraznění základních informací a myšlenek apod. Zabývá se také konkrétními způsoby citování použitých zdrojů, plagiářem a problémy s ním souvisejícími. Poskytuje rady, jak smysluplně napsat úvod a závěr práce, vyjádřit cíl, jakými jazykovými prostředky přitáhnout a udržet pozornost čtenáře.

Čtvrtá kapitola poskytuje přehled jevů, ve kterých autoři odborných textů nejčastěji chybují. Jednotlivé podkapitoly se zabývají používáním členů, přímé řeči, trpného rodu, mnohonásobného předmětu a interpunkce.

Jak je všeobecně známo, psaní (odborných) textů patří k praktickým dovednostem. Součástí procesu formování takové dovednosti je znalost teorie, kterou je třeba aplikovat do praktických aktivit, a ty stále upevňovat a vylepšovat. Právě tato publikace může být používána nejen jako zdroj teoretických informací, ale i jako cvičebnice pro formování dovednosti psaní odborného textu. Každá z kapitol obsahuje početné praktické příklady vztahující se k popisovaným jevům. V závěru je kniha doplněna mnoha

přílohami, které obsahují jak úkoly k procvičování jednotlivých popisovaných jevů, tak i návrhy možností, jak je řešit. Tím se liší od mnohých ostatních publikací, které často bývají pouhými kompiláty teoretických zdrojů, byť psanými v angličtině a doplněnými anglickými příklady. Publikace v pojetí, které předkládají autorky, tj. anglicky napsaná kniha pro vysokoškolské studenty na téma psaní odborných textů v angličtině *s aplikací vhodných příkladů pro slovenské a české studenty*, na obou národních knižních trzích dosud chyběla.

Vzhledem k tomu, že dovednost napsat odborný text v cizím jazyce (v tomto případě v angličtině) je obecně pro studenty velmi potřebná, ale úroveň jejího zvládnutí převážně nízká, považujeme vydání této publikace za velice přínosné. Také je třeba zdůraznit, že při prezentaci odborného obsahu autorky neodrazují „suchou“ formou podávání informací, ale naopak se snaží zajímavým zpracováním vzbudit zájem studentů zvládnout tuto nelehkou dovednost. Publikaci lze doporučit nejen uvedené cílové skupině čtenářů, ale i všem ostatním zájemcům o tuto činnost.

Autorky pracují na Katedře lingvistiky a interkulturních studií Pedagogické fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitře. Publikace byla původně napsána na základě dlouholetých zkušeností pro potřeby jejich studentů. Přesto, anebo právě proto, vystihuje a pokrývá reálné potřeby mnoha dalších potenciálních autorů odborných textů.

Publikace byla připravena s podporou slovenské pobočky Fulbrightovy nadace (J. W. Fulbright Commission for Educational Exchange in the Slovak Republic) a slouží také jako studijní materiál pro distanční online kurz se shodným názvem.

Ivana Šimonová

Dana Pauknerová a kol.:

MANUÁL VYSOKOŠKOLSKÉHO PROFESNÍHO PORADCE: METODY.

Praha: Oeconomica, 2008. 127 s.

Příručka určená poradcom vysokých škôl poskytujúcim kariérové poradenstvo je veľmi užitočným vydavateľským počínom nakladateľstva VŠE v Prahe Oeconomica. Kariérové poradenstvo (predtým nazývané profesijné poradenstvo, resp. poradenstvo pri voľbe štúdia a povolania) má v Čechách aj na Slovensku už vyše 90-ročnú tradíciu a v súčasnosti zažíva renesanciu.

A to nielen v ČR a v SR, ale v celej EU. Na vysokých školách však v minulých desaťročiach nebolo realizované v takej miere ako v niektorých vyspelých krajinách – hlavne v USA. Preto rozvojový projekt MŠMT ČR na podporu vysokoškolského poradenstva (súčasťou ktorého je aj poradenstvo kariérové) v rámci ktorého Manuál vychádza je veľmi aktuálny a vydanie